

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 09.07.2024
Sayı : 698

10/1610

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Basın sektörünün ve basın mensuplarının sorunlarının araştırılması ve yeni bir basın iş kanunu yapımında izlenmesi gereken yolların tespitine yönelik olarak Anayasanın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Cafer Arı
Antalya Mr.

Veli Ağababa
Malatya Mr.

Aşkın GENÇ
Kayseri Milletvekili

Sergio Öner Dülid
Miyela Mr

Hasan Örtücü
Cemal

İZLET AKBULUT
BURSA Mr

Nurhan Yonker
T. deş Mr

Tahsin Beran
MALATYA

MELİH MERİÇ
GAZİANTEP

Tahsin BEKLER
RZET

Sergio T. Öner
Ordu Mr

Serkan Erdoğan
İzmir Mr

Barış Bektaş
Konya Mr

Ali ÖZTUNÇ
Konya Mr

Servet Mulla
Haber Mr

Mustafa Erdem
Antalya

GEREKÇE

Basın sektörü, Türkiye'de demokrasinin gelişmesi ve güçlenmesi açısından hayati bir rol oynamaktadır. Basın mensuplarının doğru, tarafsız ve hızlı bilgi akışı sağlaması, toplumun bilinçlenmesi ve kamuoyunun oluşturulması için büyük önem taşır. Ancak, mevcut Basın İş Kanunu'nun günümüz koşullarına ve teknolojik gelişmelere uygun olmaması, basın sektöründe çeşitli sorunlara yol açmaktadır. 1983 yılında yürürlüğe giren ve bugüne dek birçok değişikliğe uğramış olan bu kanun, artık günümüz medya dünyasının dinamiklerine yanıt verememektedir. Bu nedenle, yeni bir Basın İş Kanunu'na olan ihtiyaç her geçen gün daha da artmaktadır.

Öncelikle, basın mensuplarının çalışma koşulları ve iş güvencesi konusundaki sorunlar, sektörün en acil çözüm bekleyen meselelerinden biridir. Mevcut kanun, gazetecilerin çalışma saatleri, ücretleri ve sosyal hakları konusunda yeterli düzenlemelere sahip değildir. Gazetecilerin düşük ücretler karşılığında uzun saatler çalışması, mesleklerinde sürdürülebilirlik ve motivasyon eksikliğine yol açmaktadır. Ayrıca, iş güvencesinin olmaması, gazetecilerin sürekli olarak işten çıkarılma korkusu yaşamasına neden olmaktadır. Bu durum, basın mensuplarının bağımsız ve özgür bir şekilde görev yapmasını engellemektedir.

Dijitalleşme ve yeni medya kavramları, basın sektörünün karşılaştığı bir diğer büyük meydan okumadır. İnternetin ve dijital teknolojilerin hızla yayılması, geleneksel basın mecralarının yanı sıra dijital gazeteciliği ve internet medyasını da ön plana çıkarmıştır. Ancak, mevcut Basın İş Kanunu, dijital medya çalışanlarının haklarını ve çalışma koşullarını yeterince kapsayamamaktadır. Dijital medyanın hukuki ve etik çerçevede düzenlenmesi hem basın mensuplarının haklarının korunması hem de kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi açısından önem arz etmektedir.

Basın özgürlüğü ve ifade hürriyeti, demokratik bir toplumun temel taşlarıdır. Ancak, mevcut kanun, gazetecilerin özgürce haber yapabilmesi ve düşüncelerini ifade edebilmesi konusunda yetersiz kalmaktadır. Gazetecilere yönelik baskılar, sansür ve oto-sansür uygulamaları, basın özgürlüğünü tehdit eden unsurlar arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, yeni bir Basın İş Kanunu'nun, basın mensuplarının bağımsız ve tarafsız bir şekilde görev yapmalarını sağlayacak düzenlemeleri içermesi gerekmektedir.

Mesleki eğitim ve yeterliliklerin artırılması da basın sektörünün karşılaştığı önemli sorunlardan biridir. Gazetecilerin mesleki bilgi ve becerilerinin güncellenmesi, sektördeki yeniliklere ve teknolojik gelişmelere uyum sağlamaları açısından büyük önem taşımaktadır. Mevcut kanunda bu konuda yeterli düzenlemeler bulunmamakta, gazetecilerin sürekli eğitim ve gelişim olanakları kısıtlı kalmaktadır. Yeni bir Basın İş Kanunu, gazetecilerin mesleki yeterliliklerini artıracak, eğitim ve sertifikasyon programlarını teşvik edecek düzenlemeleri içermelidir.

Sendikalaşma ve mesleki örgütlenme konularındaki yetersizlikler, basın mensuplarının haklarını savunmalarını zorlaştırmaktadır. Gazetecilerin sendikalaşma hakları ve mesleki örgütlenmeleri konusundaki yasal boşluklar, sektördeki çalışma koşullarının iyileştirilmesini engellemektedir. Yeni bir Basın İş Kanunu, gazetecilerin sendikalaşma ve örgütlenme haklarını güvence altına alacak düzenlemeleri içermelidir.

Tüm bu nedenlerle, Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir. Bu komisyon, basın sektöründe çalışan gazetecilerin ve basın kuruluşlarının sorunlarını detaylı bir şekilde incelemeli, mevcut Basın İş Kanunu'nun eksikliklerini tespit etmeli ve yeni bir kanun yapımı sürecinde izlenmesi gereken yolları belirlemelidir. Komisyonun, basın sektörünün tüm paydaşları ile iş birliği içinde çalışması, ulusal ve uluslararası örnekleri incelemesi ve kapsamlı bir rapor hazırlaması önerilmektedir. Bu sayede, Türkiye'de basın özgürlüğünün korunması, basın mensuplarının çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve basın sektörünün güçlenmesi sağlanacaktır.

Bu bağlamda, Türkiye'de basın sektörünün sorunlarının çözülmesi ve basın özgürlüğünün korunması için yeni bir Basın İş Kanunu'nun hazırlanması elzemdir. TBMM'nin gerekli adımları atarak, basın mensuplarının çalışma koşullarını iyileştirecek ve sektördeki sorunları çözecek düzenlemeleri hayata geçirmesi büyük önem taşımaktadır.

..... no'lu Araştırma Önergesi

